

Przykłady wybranych fragmentów prac egzaminacyjnych z komentarzami

Asystentka stomatologiczna 322[01]

Zadanie egzaminacyjne

Do gabinetu dentystycznego zgłosił się kolejny tego dnia pacjent, u którego 2 miesiące temu zaplanowano zmianę opatrunku w zębie 11.

Uwzględniając informacje zawarte w Karcie Pacjenta oraz polecenia lekarza wydawane w trakcie zabiegu opracuj projekt realizacji prac asystentki stomatologicznej związanych z przyjęciem pacjenta i asystowaniem podczas zabiegu. Wypełnij skierowanie do pracowni radiologicznej oraz informację dla pacjenta o terminie następnej wizyty. Wypełnione załączniki dołącz do swojej pracy egzaminacyjnej.

Projekt realizacji prac powinien zawierać:

1. Tytuł pracy egzaminacyjnej odnoszący się do zakresu opracowania.
2. Założenia – dane niezbędne do opracowania projektu wynikające z treści zadania oraz załączonej dokumentacji.
3. Opis czynności związanych:
 - z przygotowaniem gabinetu do zabiegu,
 - z przygotowaniem pacjenta do zabiegu,
 - z asystowaniem podczas zabiegu,
 - z uporządkowaniem po zabiegu stanowiska pracy lekarza i asystentki,
 - z przygotowaniem narzędzi do sterylizacji.
4. Wykaz narzędzi, materiałów, leków, środków ochrony indywidualnej niezbędnych do przeprowadzenia zabiegu.
5. Wykaz środków dezynfekcyjnych niezbędnych do dezynfekcji powierzchni i narzędzi.
6. Opis czynności związanych z wykonaniem poleceń lekarza w trakcie zabiegu:
 - opis przygotowania Biopulpu,
 - opis przygotowania wypełnienia czasowego – fleczeru.
7. Wypełnione skierowanie do pracowni radiologicznej oraz informację dla pacjenta o terminie następnej wizyty zamieszczone w KARCIE PRACY EGZAMINACYJNEJ.

Do wykonania zadania wykorzystaj:

Fragment Karty Pacjenta.

Polecenia lekarza wydawane w trakcie zabiegu.

Wykaz środków dezynfekcyjnych.

Druki zamieszczone w KARCIE PRACY EGZAMINACYJNEJ:

- Skierowanie do pracowni radiologicznej,
- Informacja dla pacjenta o terminie następnej wizyty.

Czas przeznaczony na wykonanie zadania wynosi 240 minut.

0	5	6	7	0	2	KARTA PACJENTA			
NR KARTY									
NAZWISKO: <i>Brzezina</i>			IMIĘ: <i>Krzysztof</i>		WIEK : 33 <i>lat</i>		DATA REJESTRACJI: <i>12.08.2006</i>		
DATA	ZĄB	ROZPOZNANIE	ZABIEGI, ZALECENIA, SKIEROWANIA						
<i>10.01.2007</i>	<i>11</i>	<i>Zgorzel miazgi, uwidocznione na zdjęciu rtg zapalenie tkanek okołowierzchołkowych.</i>	<i>Rozpoczęte leczenie kanałowe, trepanacja komory, wstępne opracowanie kanału, przepłukanie i osuszenie kanału, założenie sączka z Cresophenem oraz fleczeru z wentylem. Wizyta za 3 dni.</i>						
<i>13.01.2007</i>	<i>11</i>	<i>Kontynuacja leczenia. Kanał bez odoru zgorzelinowego.</i>	<i>Dalsze opracowanie kanału (długość kanału 23 mm), przepłukanie i osuszenie kanału, założenie opatrunku Biopulp z Metronidazolem oraz fleczera. Wizyta za 2 miesiące</i>						

Polecenia lekarza wydawane w trakcie zabiegu:

„Proszę przygotować pilniki typu S rozmiar 40 i 45 do pracy ręcznej oraz ustawić endostopy na długość 23 mm.”

„Proszę przygotować w strzykawkach podchloryn sodu i sól fizjologiczną do przepłukania kanału.”

„Proszę rozrobić Biopulp z wodą destylowaną.”

„Proszę przygotować wypełnienie czasowe - fleczer.”

„Proszę wypisać skierowanie do pracowni radiologicznej na wykonanie zdjęcia rtg zęba 11 oraz umówić pacjenta za miesiąc.”

Wykaz środków dezynfekcyjnych

Nazwa preparatu	Stężenie [%]	Czas działania	Zakres działania
Incidur Spray	roztwór gotowy	15 minut 1 godzina	B, Tbc, F B, Tbc, F, V
Incidin Liquid Spray	roztwór gotowy	1 minuta 5 minut	B, F B, Tbc, F
Meliseptol	roztwór gotowy	15 minut	B, Tbc, F
Sekusept Pulver + aktywator	2%	30 minut 6 godzin	B, Tbc, F, V B, Tbc, F, V, S
Sekudrill + aktywator	roztwór gotowy	1 godzina	B, Tbc, F, V
Lysoformin 3000	1%	15 minut	B, V
	2 %	2 godziny	B, Tbc, F, V
Aerosept	roztwór gotowy	10 minut	B, F
Alkohol etylowy	70%	15 minut	B

Rozwiązanie zadania egzaminacyjnego w zawodzie asystentka stomatologiczna polegało na opracowaniu projektu realizacji prac związanych z przyjęciem pacjenta i asystowaniem podczas zabiegu.

Ocenię podlegały następujące elementy pracy egzaminacyjnej:

- I. Tytuł pracy egzaminacyjnej.
- II. Założenia.
- III. Opis czynności związanych:
 - a. z przygotowaniem gabinetu do zabiegu,
 - b. z przygotowaniem pacjenta do zabiegu,
 - c. z asystowaniem podczas zabiegu,
 - d. z uporządkowaniem po zabiegu stanowisk pracy lekarza i asystentki
 - e. przygotowaniem narzędzi do sterylizacji.
- IV. Wykaz narzędzi, materiałów, leków, środków ochrony indywidualnej.
- V. Wykaz środków dezynfekcyjnych niezbędnych do dezynfekcji powierzchni i narzędzi.
- VI. Opis czynności związanych z wykonaniem poleceń lekarza w trakcie zabiegu: przygotowanie Biopulpu, i przygotowanie wypełnienia czasowego fletcheru.
- VII. Wypełnienie skierowania do pracowni radiologicznej oraz informacja dla pacjenta o terminie wizyty.
- VIII. Praca egzaminacyjna jako całość

Ad I. Tytuł pracy egzaminacyjnej

Tytuł pracy egzaminacyjnej powinien zawierać informacje o przyjęciu pacjenta i o asystowaniu w trakcie zabiegu. Większość zdających sformułowało tytuł pracy w sposób krótki i zwięzły, dodając cel przyjęcia pacjenta:

Projekt realizacji prac związanych z przyjęciem pacjenta
(tytuł pracy egzaminacyjnej)
w celu zmiany opatunku w zębie 11, oraz czynnej
asysty podczas zabiegu

Ad II. Założenia.

Najlepiej opracowane założenia uporządkowane były w postaci listy danych niezbędnych do rozwiązania zadania. Przykładem prawidłowo sformułowanych założeń jest zamieszczony fragment pracy:

2. Założenia
1) Kolejny umówiony pacjent w dniu najbliższym, Krzysztof Brzezina lat 33
2) Pacjent w trakcie leczenia kanałowego u którego stwierdzono zgorzel mierni
3) Lekarz stomatolog wykona zabieg polegający na zmianie opatunku
w zębie 11

Zdarzały się prace, w których zdający przepisywali treść karty pacjenta, nie dokonując selekcji informacji. W wielu pracach jako założenia pojawiły się wnioski wynikające z analizy zadania i załączników, co spowodowało nadmierne rozbudowanie tego elementu pracy.

Ad III. Opis czynności

Ad IIIa. Opis czynności związanych z przygotowaniem gabinetu do zabiegu

Większość zdających prawidłowo wymieniła czynności związane z przygotowaniem gabinetu do zabiegu, na przykład:

PRZYGOTOWANIE GABINETU DO ZABIEGU

- przetarcie płynem dezynfekcyjnym powierzchni: blaty stolików, asystore, splewaczki, fotela, uchwyty lampy
- zapoznanie się z kartą stomatologiczną pacjenta
- na stoliku lekarsko przygotowanie zestawu diagnostycznego (peseta, lusteczko, zgłębnik) wraz z tacą jedno-karbową, materiałem
- następnie na stoliku lekarsko przygotowanie środków ochrony indywidualnej, t.j. rękawice jednorazowe, przybicie
- również przygotowanie wacików i lipwiny
- na stoliku asystentki przygotowanie: środków ochrony indywidualnej, t.j. rękawice jednorazowe, przybicie

Część zdających nadmiernie rozbudowywała opis czynności, wzbogacając go o wykaz narzędzi, leków, materiałów, środków ochrony indywidualnej oraz o czynności wykonywane w gabinecie przed rozpoczęciem dnia pracy a z treści zadania jasno wynikało, że pacjent jest kolejnym w tym dniu pracy.

Ad. IIIb. Opis czynności związanych z przygotowaniem pacjenta do zabiegu

Pełny opis czynności związanych z przygotowaniem pacjenta do zabiegu zawiera przedstawiony fragment pracy egzaminacyjnej

PRZYGOTOWANIE PACJENTA DO ZABIEGU

Pacjenta do zabiegu przygotowuję w sposób fizyczny i psychiczny.

Przygotowanie fizyczne:

- wywołuję pacjenta z poczekalni, zapraszam na fotel
- następnie ustawiam fotel jak i regulator adekwatnie do zaplanowanego zabiegu, uwzględniając wygodę pacjenta
- zaklejam pacjentowi serwetę ochronną, naklejam koniczkę ślinocierpki oraz ustawiam jednorazowy kubek który wypełniam wodą, proszę pacjenta o przepłukanie jamy ustnej
- następnie ustawiam reflektor (światło) na pole robocze

Przygotowanie psychiczne:

- staram się utrzymać stały kontakt z pacjentem poprzez rozmowę
- staram się aby w gabinecie panowała miła atmosfera, aby pacjent czuł się bezpiecznie i komfortowo

Niestety, w większości prac opisy były niepełne. Zdający najczęściej nie wypisywali informacji o ustawieniu światła pola zabiegowego oraz o konieczności wymiany końcówek do ślinociągu i ssaka w obecności pacjenta.

Ad. IIIc. Opis czynności związanych z asystowaniem podczas zabiegu

W opisie czynności związanych z asystowaniem podczas zabiegu należało wymienić czynności, jakie powinna wykonać asystentka stomatologiczna podczas asystowania czynnego przy zabiegu. Zaliczają się do nich: umycie rąk, założenie rękawiczek, kontrolowanie oświetlenia pola zabiegowego, operowanie ślinociągiem lub ssakiem, podanie lekarzowi wskazanych wiertel lub ekskawatora do usunięcia wypełnienia czasowego, wałeczków z ligniny, pilników S ustawionych na długość 23 mm, przygotowanie i podanie lekarzowi płynów do przepłukania kanałów w strzykawkach jednorazowych (podchlorynu sodu i soli fizjologicznej), przygotowanie i podanie lekarzowi Biopulpu, podanie lekarzowi igły Lentulo, przygotowanie i podanie fleceru, podanie nakładacza, usunięcie serwety ochronnej z pacjenta, wypełnienie skierowania na zdjęcie rtg i wyznaczenie pacjentowi kolejnej wizyty.

Poniżej zamieszczono fragment pracy zawierający większość z wymaganych czynności.

Asystowanie podczas zabiegu

zająć swoje miejsce pracy, wcześniej umyć ręce i założyc rękawiczki jednorazowe. Asystowanie polegał przede wszystkim na operowaniu ślinociągiem, ewentualnym kierowaniu lampy na pole zabiegowe oraz wykonywaniem poleceń lekarza. Podaniem lekarzowi niezbędnych materiałów, leków, przyszykowanie odpowiednich wiertel. Podanie lekarzowi pilników typu S o rozm. 40 i 45, ustawienie endostopów na dł. 23 mm, podanie podchlorynu sodu, soli fizjologicznej, operowanie ślinociągiem tak by płyny nie dostały się do gardła, przewodu pokarmowego pacjenta lub operowanie przy tej czynności ssakiem w odpowiedniej odległości od zęba. Przygotowanie na bloczku Biopulp, odpowiednia konsystencja, mieszanie go na bloczku z wodą destylowaną, przygotowanie narzędzia do wprowadzenia Biopulpu, np. Lentulo, Drex, przygotowanie fleceru, przy czym w miarę czasu operację ślinociągiem by osuszyć pole pracy i kierując lampę. Flecer podaje lekarzowi na separatorze metalowej, na której nakładaczem również Biopulp.

Duża liczba zdających nie wypisywała wszystkich czynności. Tylko nieliczni zapisywali podanie lekarzowi nakładacza przed założeniem wypełnienia czasowego. Pomijali również czynność podania lekarzowi wiertła lub ekskawatora i igły Lentulo. Bardzo często wymieniano wypełnienie skierowania i ustalenie terminu wizyty jako czynności związane z uporządkowaniem stanowisk pracy po zabiegu.

Ad III d. Opis czynności związanych z uporządkowaniem po zabiegu stanowisk pracy lekarza i asystentki

Większość zdających podawała pełny opis czynności związanych z uporządkowaniem stanowisk pracy, na przykład:

3. OPIS CZYNNOŚCI ZWIĄZANYCH Z UPORZĄDKOWANIEM PO ZABIEGU STANOWISKA PRACY LEKARZA I ASYSTENTKI:

Niezależnie po skończonym zabiegu, jak najkrótszą drogą, najszybciej po pacjencie wkładam do woztworu płynu dezynfekcyjnego. Najszybciej dużej w wanienkę (takie jak np. płytki szklane i szpatuły metalowe) a najszybciej "wirujące" w małym pojemniku (takie jak pilniki typu S w rozm. 40 i 45). Igły i strzykawki umieszczam w specjalnie do tego celu przeznaczonym pojemniku o twardych ścianach i szerokim wlocie (pojemnik ten jest pojemnikiem zamkniętym tzn. jest nieotwieralny). Taśma jednorazowa, kubek jednorazowy, końcówka słuchowa, jednorazowy śliniak ochronny oraz środki ochrony indywidualnej lekarza i asystentki (rękawiczki, maseczka) umieszczam w pojemniku na odpady medyczne (niebieski worek!). Jeżeli lekarz i asystentka użyli środków ochrony indywidualnej w restanie z przybiorami to ja dokładnie dezynfekuję natomiast jeśli używali środków w restanie maserki-okulary to dokładnie dezynfekuję okulary. Następnie w rękawiczkach jednorazowych dezynfekuję UNII i jego składacze (pulpit sterujący, reflektor, uchwyty), spluwaczkę, fotel zabiegowy, knesio lekarskie, asystent wchodzi ze wszelkimi uchwykami od sufladek oraz stolik asystentki. Rękawiczki których używałam umieszczam także w pojemniku na odpady medyczne.

Ad III e. Opis czynności związanych z przygotowaniem narzędzi do sterylizacji

Czynności związane z przygotowaniem narzędzi do sterylizacji zostały prawidłowo opisane przez większość zdających. Na przykład:

3. OPIS CZYNNOŚCI ZWIĄZANYCH Z PRZYGOTOWANIEM NARZĘDZI DO STERYLIZACJI

Po skończonym zabiegu, niezależnie i jak najkrótszą drogą, wkładam najszybciej po pacjencie do woztworu płynu dezynfekcyjnego. Z rozróżnieniem na najszybciej dużej w wanienkę oraz na najszybciej "wirujące" w małym pojemniku. Następnie zgodnie z najnowszymi zaleceniami służb sanitarno-epidemiologicznych, oraz przy bezwzględnym przestrzeganiu stężenia % preparatów oraz czasu ekspozycji (mówienie), wyjmuję narzędzia z woztworu płynu dezynfekcyjnego i będę je ~~przebiegiem~~ myć w myce ultradźwiękowej. Potem będę je płukać a do ostatniego płukania użyję wody destylowanej by nie pozostał na nich osad. Kolejne narzędzia będę suszyć w suszarce do narzędzi. Po wysuszeniu dokonam przeglądu czy są całe i nieuszkodzone a następnie będę je segregować w restany i zapakietuję. Do każdego pakietu włożę test kontroli przebiegu sterylizacji, dokładnie zagnęję pakiet (zgniewanka) oraz opiszę go w następującej informacji: data, rodzaj narzędzi, nazwisko osoby sterylizującej. Po tych czynnościach włożę pakiety w autoklaw w taki sposób aby były swobodny dostęp podany wodnej, zamknięty oraz autoklaw i wybiorę program sterylizacji odpowiedni do rodzaju sterylizowanego narzędzia.

UWAGA: podczas całego procesu od dezynfekcji do sterylizacji używam środki ochrony indywidualnej tj. rękawiczki białe, maseczka i okulary lub przyłbicę.

Najczęściej popełniane błędy polegały na pomijaniu umieszczania wskaźników do kontroli procesu sterylizacji i opisywania pakietów. Nieliczni zdający nie wymieniali przeprowadzenia dezynfekcji narzędzi poprzedzającej ich przygotowanie do sterylizacji. Bardzo często nie wymieniano czynności dezynfekcji spluwaczki.

Ad IV. Wykaz narzędzi, materiałów, leków, środków ochrony indywidualnej

W wykazie narzędzi, leków, materiałów oraz środków ochrony indywidualnej należało umieścić: zestaw diagnostyczny (zglębnik, pęseta, lusterko), nakładacz, pilniki typu S rozmiar 40 i 45, igłę Lentulo, końcówki do ślinociągu lub do ssaka, szklaną płytkę lub bloczki papierowe, metalową łopatkę do zarabiania materiałów, Biopulp, podchloryn sodu 2%, sól fizjologiczną, wodę destylowaną, fleczer, kubeczek jednorazowy, strzykawkę igłę saszki papierowe, waleczki z ligniny, rękawiczki lateksowe (lub winylowe) ochronne, maseczkę ochronną i okulary lub przyłbicę.

Zamieszczone poniżej przykładowe opracowanie wykazu zawiera większość poprawnie dobranego sprzętu, materiałów, leków, środków ochrony indywidualnej. Jest jednak nadmiernie rozbudowany:

- IV Wykaz niezbędnych do wykonania zadania
- a) narzędzi i sprzętu; ślinochron, z klamrą, kleszczami, zestaw diagnostyczny: lusterko, pęseta, nakładacz, zgłębnik, upychadło; kubek jednorazowy, serwetka dla pacjenta jednorazowa, ślinociąg, ssak, kątnica endodontyczna, turbina kątnica z siertkami do usuwania fleczeru [specjalny jałowy zestaw składający się z: lusterka, pęsety, zgłębnika, upychadła, nakładacza, specjalnych sierteł, igły dentulo lub Druxa, serwetka i szklana płytka, kubek z watą] igły jednorazowe, strzykawki jednorazowe o pojemności 2 ml i 5 ml, endostopy, endogrypy, pilniki typu S o rozmiarze 40 i 45, strzykawko-dmuchałka, skala milimetrowa, ~~lub~~ urządzenie do określania głębokości kanału korzeniowego narzędzia endodontyczne jałowe.
- b) materiałów:
- kulki z waty jałowej, waleczki z ligniny, sól fizjologiczna, Biopulp, podchloryn, woda utleniona, fleczer, woda destylowana, saszki papierowe rozmiaru 40 i 45,
- c) środków ochrony indywidualnej dla lekarza i asystenta: maseczki ochronne dla lekarza i asystenta; rękawiczki jednorazowe, okulary ochronne dla lekarza i pacjenta,

Zdający przedstawiali na ogół niepełne wykazy narzędzi i sprzętu. Najczęściej pomijali podanie w wykazie nakładacza i igły Lentulo.

Ad V. Wykaz środków dezynfekcyjnych niezbędnych do dezynfekcji powierzchni i narzędzi

Większość zdających nie miała problemów z podaniem pełnego wykazu środków do dezynfekcji. Na podstawie zawartego w zadaniu wykazu środków dezynfekcyjnych prawidłowo dobierali i określali przeznaczenie środków do dezynfekcji powierzchni, narzędzi i drobnych instrumentów:

Wykaz środków dezynfekcyjnych niezbędnych do dezynfekcji powierzchni i narzędzi

Do dezynfekcji powierzchni zastosuje Incidur Spray, jest to roztwór gotowy który działa na B, Tbc, F, V.

Do dezynfekcji narzędzi użyje dysoformin 3000 21, który działa 2 godziny i jest jego zakres działania jest B, Tbc, F, V.

Do dezynfekcji drobnych narzędzi, wiertel i narzędzi endodontycznych użyje Scludrill + aktywator, jest to roztwór gotowy, działa 1 godzinę, posiada zakres działania B, Tbc, F, V.

Do dezynfekcji splinterów użyje środka Domestos.

Ad VI. Opis czynności związanych z wykonaniem poleceń lekarza w trakcie zabiegu: opis przygotowania Biopulpu i opis przygotowania wypełnienia czasowego – fleczeru

Opis czynności związanych z przygotowaniem Biopulpu obejmował przygotowanie szklanej płytki i metalowej łopatkki, dosypywanie proszku do wody i mieszanie w celu uzyskania konsystencji gęstej śmietany. Technika zarabiania wypełnienia czasowego fleczeru obejmowała przygotowanie szklanej płytki lub papierowych bloczków, dosypywanie proszku do wody i zarabianie w celu uzyskania konsystencji kitu. Poniżej przedstawiono fragmenty pracy z prawidłowo opisanymi sposobami przygotowania zarówno Biopulpu jak i fleczeru.

VI Opis czynności związanych z wykonaniem poleceń lekarza w trakcie zabiegu

- opis przygotowanie Biopulpu

Na płytce szklanej na jej powierzchni ~~na~~ matową daję odpowiednią ilość proszku Biopulp i odpowiednią ilość wody destylowanej przy pomocy spatulki metalowej mieszam ~~z~~ ze sobą obie substancje dodaję proszek do piynna ce do uzyskania konsystencji gęstej śmietany

Taki przygotowany ~~preparat~~ materiał podaje lekarzowi

- opis przygotowania wypełnienia masceps - flemem
 Na płytke solana na jej powierzchni ma być odpowiednia ilość proszku flemem i odpowiednią ilość wody destylowanej. Mierzą obie składniki ze sobą dodając proszek do wody destylowanej aż do uzyskania konsystencji lutu. Takie przygotowany materiał poleję lekarzom na jego polecenie

Najczęściej popełnianym przez zdających błędem było pomijanie określenia konsystencji przygotowywanych materiałów oraz nie uwzględnianie w opisie zasady dosypywania proszku do wody.

Ad VII. Wypełnienie skierowania do pracowni rtg oraz informacji o terminie następnej wizyty

Wypełnienie skierowania do pracowni rtg oraz podanie terminu kolejnej wizyty nie sprawiło zdającym żadnego problemu

Przykład dokumentacji wypełnionej przez zdających:

...13.03.2007...
data wystawienia skierowania

SKIEROWANIE DO PRACOWNI RADIOLOGICZNEJ

Proszę o wykonanie zdjęcia rtg u pacjenta

p. *Krzysztof Bizerzyński* ... 25.02.11

8	7	6	5	4	3	2	1	1	2	3	4	5	6	7	8
8	7	6	5	4	3	2	1	1	2	3	4	5	6	7	8

**TERMIN WIZYTY
W GABINECIE DENTYSTYCZNYM**

DATA	GODZINA
13.04 2007	13.30

Bardzo nieliczne błędy polegały na nieprawidłowym zaznaczeniu zęba na diagramie lub też na podaniu innego terminu wizyty.

Ad VIII. Praca egzaminacyjna jako całość

Prace egzaminacyjne były na ogół czytelne i przejrzyste, logiczne w treści oraz poprawne terminologicznie i merytorycznie. W dużej liczbie prac zadający nie uwzględniali wyraźnego podziału projektu na jego poszczególne elementy.